

دانشگاه خوارزمی

کانون فضای مجازی و IT
دانشگاه خوارزمی

رسانه

کتابخانه علم، فرهنگ، اقتصاد

@KHU_KANUN_MAJAZI

شماره ۳ | پاییز ۱۳۹۹ | ۲۲ صفحه | نسخه الکترونیکی

WE ARE BACK...

بازگشت به رسانه

مقاله ویژه

php is dead!

فضای سایبر

مصاحبه ویژه!

سواد رسانه‌ای در عصر کرونا

نسخه پست مدرن تکنولوژی

شناسنامہ

کانون فضای مجازی دانشگاه خوارزمی

صاحب امتیاز

دکتر ارداحمدی

استاد مشاور نشریہ

محمد حسن ہمتی منفرد

مدیر مسئول

علیرضا شیخ الاسلامی

سر دبیر

دکتر مرصیہ مروتی

آرش قربانے سپر

محمد علی اشتری

حسین زاغ

مہدیہ حسینے نصر

سید علی سلم آبادی

مجتبے اسلامی

زینب رحمتے نژاد

ہیات تحریریہ

زہرا قلے پور

امیر رضا صحرائے

مہدیہ حسینے نصر

معصومہ قاسمی

ویرایش

علیرضا شیخ الاسلامی

گرافیسٹ و صفحہ آرا

شمارہ مجوز نشریہ: ۳۲۷۳۹/د

@khu_kanun_majazi

دانشگاه خوارزمی

فهرست

Index

۱	سخن سردبیر
۳	اخبار
۵	آیازبان پے اچ پے مردہ است؟
۸	سواد رسانه‌ای در عصر کرونا
۹	مصاحبه با سرکار خانم داودی
۱۲	فضای سایبر، آشنای ناپیدا در اختیار کاربران ایرانے
۱۵	اصل پارتو (اصل ۸۰-۲۰)
۱۷	اینستاگرام نسخه پست مدرن تکنولوژی

سخن سردبیر

علیرضا شیخ الاسلامی

بازگشت به رسانه

فرصتی دست داد تا به بهانه انتشار نسخه جدید نشریه با خوانندگان گرانمایه به گفتگو بپردازم. تداوم انتشار نشریه بدون مشارکت شما امکان پذیر نخواهد بود. استقبال شما با ارسال نظرات پرمایه باعث شکوفائی این نشریه در جمع اندیشمندان حوزه تکنولوژی خواهد گردید.

لازم می دانم از همکاران عزیزم که در راه اندازی و انتشار مجدد نشریه تلاش نمودند قدردانی نمایم.

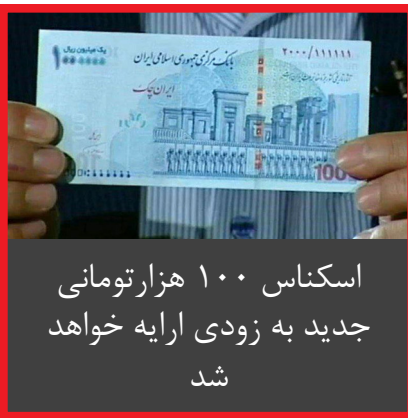
Email: Alireza-sh@outlook.com

#سیاس
قهرمانان
سلامت

اخبار

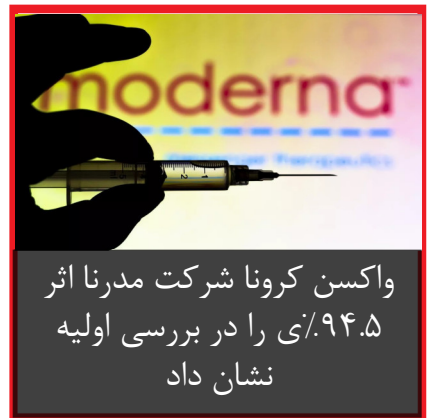
اخبار تکنولوژی آبان ۱۳۹۹
مهديه حسينه نصر

اسکناس ۱۰۰ هزار تومانی
جدید به زودی ارایه خواهد
شد

لامبورگینی هوراگان STO
رسمًا معرفی شد

واکسن کرونا شرکت مدرنا اثر
۹۴.۵٪ی را در بررسی اولیه
نشان داد

سرعت ۱۰۰ برابر 5G
شاید استاندارد 6G در چین
با اروپا و آمریکا متفاوت باشد

تاکسی های پرنده از بهمن
۹۹ در فرودگاه مهرآباد

سایپا ال ۹۰ با ظاهر جدید!

شیائومی می ۱۱ پرو را با
دوربین ۲۰۰ مگاپیکسلی
عرضه خواهد کرد

تهران در وضعیت قرمز
اعمال محدودیت از ۱ آذر ۹۹

آیفون ۱۲ و ۱۲ پرو رجیستر
شدند

خبر ویژه

آب در سطح ماه

درآمد جدید محققان درباره ماه و وجود آب در ماه... در زمان‌های قدیم حتی سفر به ماه هم پدیده‌ای دور از ذهن تلقی می‌شده است که به وقوع پیوستن آن امری غیرقابل باور بود ولی امروزه محققان و دانشمندان علاوه بر این که توانستند به ماه قدم بگذارند توانستند به وجود آب در ماه هم پی ببرند؛ این درحالی است که در دهه قبل فقط به آب‌های یخ زده در زیر حفره‌های ماه پی برده بودند ولی امروزه توانستند که به کشف طیف گسترده‌ای از وجود آب برسند.

این سؤال پیش می‌آید که چگونه و به چه شکل؟ محققان به وسیله‌ی یک تلسکوپ هوایی توانستند به نشانه‌هایی از وجود آب مولکولی در سطح ماه پی ببرند. طبق تحقیقاتی در روزهای گذشته احتمالاً مقدار آب موجود در ماه بیش از تصورات پیشین است.

این پژوهش برای آینده فضانوردانی که به ماه سفر می‌کنند بسیار نویدبخش است؛ زیرا که اگر بتوان این آب‌ها را از ماه استخراج کرد فضانوردانی که چه به ماه و چه به سایر سیاره‌ها سفر می‌کنند به آب آشامیدنی دسترسی خواهند داشت. حتی این امکان وجود دارد که آن‌ها بتوانند با تجزیه‌ی مولکول آب سوخت موشک‌های خود را تامین کنند.

اما نکته‌ای که وجود دارد این است که پژوهش‌ها نتوانستند به صورتی دقیق بین مولکول آب و هیدروکسیل تمایز قائل شوند.

آیا زبان پی‌اچ‌پی مرده است؟

سید علی سلم آبادی

php

آیا زبان برنامه نویسی PHP مرده است؟!

قبل از پاسخ به این سوال، بهتر است با زبان PHP آشنا شویم. این زبان از سال ۱۹۹۴ برای برنامه نویسی سمت سرور به وجود آمد و طبق آمارهایی حدود ۷۹ درصد وبسایت ها با PHP نوشته شده اند، یعنی از هر ۱۰ وبسایتی که شما می بینید، ۸ وبسایت از زبان PHP به عنوان زبان برنامه نویسی Backend استفاده می کنند که آمار خیره کننده ای به شمار می رود. PHP یک زبان open-source و رایگان است و تقریباً در تمامی سیستم عامل ها قابل اجرا می باشد (البته به تازگی ویندوز از نسخه 8 و بالاتر این زبان پشتیبانی نمی کند) و اما موضوع این مقاله.

از زمانی که شروع به یادگیری PHP کردم (حدود ۶ سال پیش) تا به امروز موضوعاتی نظیر "زبان PHP قدیمی شده و دیگه نفس های آخرشو میزنه!" یا "با وجود تکنولوژی های جدیدتر مثل Net, Python, Nodejs, core و ... دیگه چرا باید PHP رو انتخاب کنیم؟" و از این دست صحبت ها که همیشه وجود داشته و عده ای مخالف استفاده از آن بوده اند.

خیر! PHP هنوز زنده است!

یکی از مهم ترین دلایل برای زنده بودن آن، آماری است که در ابتدا به آن اشاره کردم. مسلماً استفاده گسترده از این زبان، باعث توسعه و افزایش استفاده آن می شود. در واقع زبانی که تا این حد استفاده می شود هنوز نمرده است.

وردپرس، مشهور ترین سیستم های مدیریت محتوا با زبان PHP نوشته شده است. اگر با طراحی سایت آشنا باشید قطعاً نام

وردپرس را شنیده اید؛ سیستم مدیریت محتوایی که حدود ۳۰ درصد وبسایت های موجود در سطح اینترنت با آن ساخته شده اند و توانایی ساخت انواع وبسایت های فروشگاهی، وبلاگی و... را دارد؛ در ایران نیز بازار کار آن بسیار خوب است. با وجود نقد هایی که به این سیستم مدیریت محتوا وارد است، به دلیل راه اندازی سریع، رابط کاربری ساده، تنوع بسیار زیاد قالب و... طرفداران بسیار زیادی دارد، که باعث توسعه و بهبود زبان PHP می شود.

علاوه بر WordPress میتوان به Drupal، Joomla، Magento، PrestaShop، OpenCart، October و... اشاره نمود، حتی سامانه مدیریت یادگیری الکترونیکی دانشگاه خوارزمی که در حال حاضر کلاس های مجازی در آن برگزار میشود با سیستم مدیریت آموزشی Moodle راه اندازی شده است که یک LMS با زبان PHP میباشد!

علاوه بر CMS های متعدد، این زبان فریم ورک های بسیار عالی دارد که همواره کار توسعه را برای برنامه نویسان لذت بخش و سریعتر کرده است؛ مانند Laravel, yii2, codeigniter و... که فریم ورک لاراول از بقیه آنها مشهورتر و پر کاربردتر بوده و همچنین در ایران بازار کار بسیار خوبی دارد.

زبان PHP همواره در حال توسعه و بهبود است

تفاوت بین نسخه های مختلف این زبان بسیار گسترده است و تیم توسعه همواره امکانات و قابلیت های بسیاری را به آن اضافه می کنند، سرعت PHP در نسخه های فعلی آن (۷.۴ و ۸) بهبود بسیار چشم گیری داشته است. متأسفانه منتقدین این زبان نسبت به پیشرفت های آن در طی سالیان اخیر بی توجه بوده اند و غالباً تصورشان از پی اچ پی نسخه های قدیمی

خود را با وردپرس میسازند، اگرچه بسیاری علاقه ای به این زبان ندارند. نکته بسیار مهم برای توسعه دهندگان این است که خود را درگیر زبان ها نکنند و با فراگیری صحیح مفاهیم همواره آماده یادگیری زبان ها و ابزارهای جدید برنامه نویسی باشند چرا که برنامه نویسی و مسائل مربوط به آن همواره در حال پیشرفت و تغییر هستند و این ما هستیم که میبایست خود را با شرایط جدید تطبیق دهیم.

آن می باشد که به نسبت حال حاضر سرعت پایینی داشت. البته باید بپذیریم این زبان کمی دیر برخی ویژگی های جدیدتر را اضافه می کند اما عموماً به علت تغییرات مثبت بسیار، انتشار نسخه های آن با خوشحالی بسیار توسعه دهندگان روبرو است.

جامعه برنامه نویسان این زبان بسیار گسترده است.

به عنوان شخصی که بارها به دنبال نیروهای برنامه نویس برای پروژه های مختلف بوده ام، به این نکته رسیده ام که وجود نیروی متخصص برای هر تکنولوژی یکی از مهم ترین فاکتورهای انتخاب آن می باشد و در مورد PHP این مسئله یکی از مزیت های مهم آن است؛ شما نه تنها به راحتی قادر خواهید بود برنامه نویسان با تجربه PHP را پیدا کنید به علت سابقه آن به سادگی و با منابع بسیار زیاد در سطح اینترنت می توانید آن را فرا بگیرید (علاوه بر منابع بسیار، این زبان جزو ساده ترین زبان های بکندی میباشد که کار یادگیری را ساده می کند)

بسیاری از زبان ها و تکنولوژی های جدید با وجود امکانات عالی نیروی کار کافی و با تجربه ندارند و همین موضوع می تواند در طولانی مدت به کسب و کارهایی که با آن ها پیاده سازی شدند آسیب برساند.

نتیجه گیری

بدون شک با شکل گیری و رشد زبان ها و تکنولوژی های متعدد استفاده از زبان های قدیمی مانند PHP در حال کاهش می باشد اما این به معنای مرگ و یا از بین رفتن آنها نیست، هنوز هم وبسایت های بزرگی مانند دیجی کالا با PHP باز طراحی می شوند و به فریم وورک محبوب لاراول قابلیت های جدیدی اضافه میشود و افراد بیشماری وبسایت های

php

کرونا

سواد رسانه‌ای در عصر کرونا مرضیه مروتی

با توسعه فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی مبتنی بر وب، ارزیابی منابع و اطلاعات موجود در این شبکه جهان‌گستر به موضوعی چالش برانگیز تبدیل شده است و سواد رسانه‌ای معنا و مفهوم جدیدی پیدا کرده است. داشتن سواد رسانه‌ای شرایطی را فراهم می‌کند تا انسان به صورت انتقادی پیام‌ها را تحلیل نماید و بتواند هدف و دیدگاه پیام فرستنده را بشناسد. سواد رسانه‌ای یک مهارت اجتماعی است که می‌تواند همراه با تفکر انتقادی، استدلال مخاطبان را به صورت فعال و پویا با پیام‌ها و تولیدات رسانه‌ای آشنا کند و در مطالعات رسانه‌ای می‌تواند مورد تأمل قرار گیرد (Heider, 2009). نقل در نعمتی فر و همکاران، (1397). هدف سواد رسانه‌ای این است که به مردم کمک کند تا به جای آن‌که مصرف‌کنندگانی فرهیخته باشند، به شهروندانی فرهیخته تبدیل شوند (دارابی، 1395). عدم توانایی در تشخیص اطلاعات درست از اطلاعات نادرست و یا اخبار جعلی، آثار و تبعات گوناگونی به دنبال خواهد داشت. این موضوع در دوران کرونا و وجود رسانه‌های اجتماعی اهمیتی دوچندان یافته است، به طوری که انتشار شایعات و اخبار نادرست در خصوص این بیماری می‌تواند ترس و استرس را در افراد جامعه مضاعف نماید. آموزش‌های اساسی در خصوص سواد رسانه‌ای به ویژه رسانه‌های اجتماعی امری ضروری است که می‌بایست، تمامی نهادها به آن توجه کنند. بدیهی است که آموزش استفاده صحیح از رسانه‌ها به وسیله‌ی پیام‌ها و برنامه‌های آموزشی و از طریق رسانه ملی نقش اساسی خواهد داشت.

منابع

- دارابی، علی (1395). ارتقای سواد رسانه‌ای و تأثیر آن بر تقویت توسعه سیاسی در جامعه ایرانی. پژوهش‌های ارتباطی، 23(2): 63-83.

- نعمتی فر، نصرت الله، خجسته باقر زاده، حسن، کاظمی، هاجر (1397). مطالعه سطح سواد رسانه‌ای در کاربران رسانه‌های اجتماعی (مطالعه موردی شبکه اجتماعی تلگرام). مطالعات رسانه‌های نوین، 4(16): 143-175.

باسلام و عرض احترام و تشکر بابت قبول دعوت ما و وقتی که در اختیار ما قرار دادید.

۱. اگر امکانش هست خودتون رو برای خوانندگان بیشتر معرفی کنید و سوابق و فعالیت‌های خودتون رو به شکل مختصر توضیح بدید.

به نام خدا، اعظم دادوی هستم دبیر نهضت سواد رسانه انقلاب اسلامی (نسرا) در استان البرز

۲. در مورد تاریخچه، اهداف و فعالیت‌های صورت گرفته در موسسه نسرا یا همان نهضت سواد رسانه انقلاب اسلامی توضیح بدید و همینطور راه‌های ارتباطی و همکاری خصوصا در استان‌های تهران و البرز.

در اواخر دهه ۵۰ و با توجه به پایین بودن سطح سواد در جامعه و نیاز مبرم به آموزش و پرورش، نهضت سوادآموزی به فرمان امام خمینی (ره) با هدف آموزش خواندن و نوشتن به بزرگسالان و نیز کودکانی که در مناطق محروم زندگی می‌کردند، تشکیل شد. اهمیت سوادآموزی بر کسی پوشیده نیست و کم و بیش تمام کشورهای جهان به اهمیت آن پی برده‌اند. جمهوری اسلامی ایران هم برنامه‌های گسترده‌ای را برای مبارزه با بی‌سوادی در قالب نهضت سوادآموزی پیاده‌سازی و اجرا کرده است و شاهد خروجی‌های مثبت آن در این زمینه هستیم.

در این دهه و طی سال‌های گذشته با راه‌اندازی جنگ نرم علیه ایران، نیاز به نوع جدیدی از سواد احساس شد و نهضت سواد رسانه انقلاب (نسرا) به همت سازمان فضای مجازی بسیج با بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود ایجاد شد. در این راستا نسرا با هدف ایجاد شبکه مدرسان سواد رسانه،

تولید و ترویج محتوای آموزشی مناسب و آموزش همگانی در سراسر کشور آغاز به فعالیت کرد.

تاکنون در استان دوره‌های متعدد سواد رسانه‌ای و سواد فضای مجازی به صورت حضوری و مجازی برای طیف وسیعی از مخاطبان برگزار شده است. در سال گذشته یک دوره حضوری در ۱۲ جلسه با حضور اساتید بنام استانی و کشوری برگزار شد؛ در این دوره حدود ۱۰۰۰ نفر از علاقه‌مندان به این دانش حضور داشتند. در شرایط کرونایی و باتوجه به اینکه امکان برگزاری دوره‌ها بصورت حضوری وجود ندارد، از بستر کلاس‌های آنلاین جهت برگزاری کلاس‌ها استفاده شد تا آموزش‌ها دچار وقفه نشود.

مردم همواره با انواع رسانه‌ها در طول شبانه روز ارتباط دارند و خواسته یا ناخواسته از آن‌ها تاثیر می‌پذیرند و گاهی سبک زندگی آن‌ها هم دستخوش تغییراتی مطابق با رویکردهای رسانه‌ای می‌شود. در نهضت سواد رسانه‌ای بر آن هستیم تا به عموم مردم را آموزش دهیم که چگونه از رسانه "حداکثر" استفاده را ببرند و "حداقل" آسیب را ببینند. حاصل این آموزش‌ها استفاده صحیح، هوشمندانه و هدفمند از رسانه است.

۳. از نظر شما تعریف رسانه چیست و رسانه خوب، اخلاق‌مدار و تراز چه رسانه‌ای است؟

رسانه در مفهوم کلی یک ابزار تکنولوژیک برای انتشار پیام از فرستنده به گیرنده یا همان مخاطب است که ما هر روز با انواع مختلفی از این رسانه‌ها سروکار داریم. رسانه‌ها انواع مختلفی دارند که رسانه‌های مکتوب (کتاب، مجلات و روزنامه‌ها)، رسانه‌های دیداری (سینما و تلویزیون)، رسانه‌های شنیداری (رادیو)، رسانه‌های دیجیتال (موبایل)، مجازی (اینترنت و شبکه‌های اجتماعی)، رسانه‌های شفاهی (منبر، خطابه و سخنرانی) و رسانه‌های خیابانی (بیلبورد و بنر) را شامل می‌شود.

رسانه‌ها فراگیرترین و موثرترین نهاد در تولید و توزیع دانش در جهان هستند و با توجه به نقش مهمی که در انتشار اخبار و رویدادها و همین‌طور جریان‌سازی در سطح جامعه دارند، می‌بایست دو فاکتور امانت‌داری و صداقت را در راس کار خود قرار دهند. با این وجود در شرایط نابسامان امروز، تنها چیزی که در رسانه‌ها دیده نمی‌شود صداقت در بیان اخبار است، در واقع رسانه‌ها واقعیت‌های دستکاری شده را در فضای حقیقی منتشر می‌کنند و نتیجه آن هم اختلاف زیاد بین واقعیت و حقیقت دنیای رسانه می‌شود.

قسمت دوم مصاحبه در نسخه بعدی

فضای سایبر

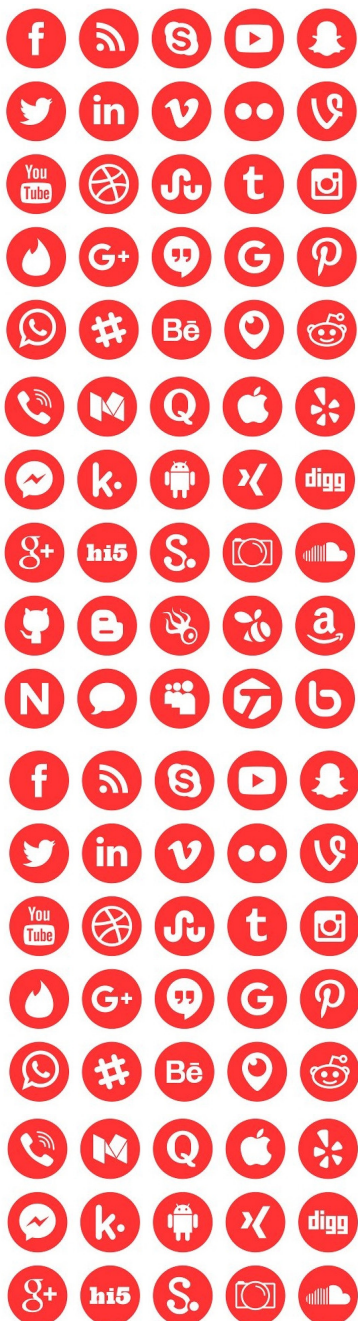
آشنایی ناپیدا و اختیار کاربران ایران و تهدیدات فرهنگ ناشی از آن

قسمت اول

آرش قربانز سپهر (دانشجوی دکتری سیاست)

چکیده

با نفوذ گسترده رسانه‌های جمعی به ویژه رسانه‌های اجتماعی، شبکه‌های اجتماعی مجازی و ابزارهای پیام‌رسان موبایلی، ابعاد مختلف فضای زندگی انسان را به طور عام و کنشگران سیاسی را به طور خاص هرچه بیشتر در محدوده و تحت تأثیر این پدیده‌های فناورانه نوظهور در عصر اطلاعات و جامعه اطلاعاتی قرار داده است؛ اما به عبارت بهتر می‌توان گفت که فضای سایبر، آشنایی ناپیدا است که با گستردگی فراوان در اختیار کاربران ایرانی قرار دارد و زمینه نابسامانی‌هایی را در جامعه در پی داشته است. روش پژوهش نوشتار حاضر، توصیفی-تحلیلی و مبتنی بر داده‌های کتابخانه‌ای انجام شده است. هدف پژوهش حاضر آن است که فضای سایبر، چه تهدیدات فرهنگی را اینک و در دهه‌های آینده از خود بر جای می‌گذارد و راه‌حل برون رفت از این تهدیدات چه می‌باشد. یافته‌ها و نتایج پژوهش نشان از آن دارد که اگر فضاندیشان سایبری ایرانی [دانشگاهیان] از سامان دادن به این فضا برنمایند؛ باید شاهد آن باشیم که تغییرات فرهنگی و جهانی شدن بر فرهنگ غنی ایران اسلامی تأثیر گذاشته و در کنش شکل گرفته، زمینه فناشدن فرهنگ غنی ایرانمان را فراهم می‌آورد. از سوی دیگر، استفاده درست و بهینه از این فضا می‌تواند زمینه شکل‌گیری، افزایش جامعه و شهروندانی آگاه و پویا را فراهم آورد به شرط آن که بتوان به درستی آن را مدیریت و برای مدیریت آن نسخه‌هایی را از سوی دانشگاهیان تجویز نمود.

مقدمه

جدید روبرو گردید. این انقلاب جدید به «انقلاب اطلاعات» شهرت یافته است. گسترش سریع فناوری اطلاعات و روابط بین‌الملل، سبب آن گردید تا به ارتباط انسان‌ها در سراسر جهان توجه شود و تأثیراتی شگفت آور بر جای گذارد. رشد روز افزون فناوری‌های ارتباطی و تبادل سریع اخبار و اطلاعات طی یک دهه اخیر، تغییرات شگرفی در عرصه ارتباطی ایجاد کرده است. این تغییرات با فراگیر شدن وسایل ارتباطی نوین همانند اینترنت، شتاب فزاینده‌ای یافته است. با توجه به تأثیرات پراهمیت فضای سایبر بر کشورها، می‌توان نقش و جایگاه آن را عاملی مهم در تغییرات فرهنگی جوامع دانست؛ زیرا که با مقبولیت جهانی اینترنت و فضای سایبر، مفهوم مکان از یک دیدگاه مشخص کنار گذاشته شده است، ارتباطات بین قاره‌ای و انتقال اطلاعات با یک اشاره بر صفحه کلید رایانه‌ها امکان پذیر می‌باشد.

جهان در دهه ۱۹۷۰ میلادی با یک انقلاب تکنولوژیک جدید روبرو شده است. این انقلاب جدید به " انقلاب اطلاعات " شهرت یافته است. از این رو برتری سامانه‌های اطلاعاتی و ارتباطی در دنیای کنونی، تقریباً معادل برتری و مزیت نسبی آن نظام در عرصه‌های مختلف است و این حقیقت به خودی خود شیوه‌های سنتی مربوط به فعالیت‌های اطلاعاتی، امنیتی و دفاعی را تحت‌الشعاع خود قرار داده و کم‌اهمیت و کم‌کارآمد خواهد ساخت. بر این مبنا استفاده از فناوری‌های نوین ارتباطی و به ویژه شبکه‌های اجتماعی در دهه‌های اخیر ما را وارد عصر و جامعه تازه‌ای کرده است. به طوری که اندیشمندانی چون دانیل بل آن را جامعه فراصنعتی، مانوئل کاستلز، جامعه شبکه‌ای و تادائو اومه سائو آن را جامعه‌ی اطلاعاتی نامیده‌اند. شبکه‌های اجتماعی یکی از با نفوذترین تکنولوژی‌های جدید ارتباطی است که همه ابعاد زندگی بشر [به ویژه فرهنگ] را تحت تأثیر عظمت نفوذ خود قرار داده است و به نوعی همه ابعاد حیات فردی و جمعی ما متأثر از این تکنولوژی ارتباطی و سایر تکنولوژی‌ها است (تلیابی و همکاران، ۱۳۹۴: ۳۲). بر این اساس رشد روز افزون فناوری‌های ارتباطی و تبادل سریع اخبار و اطلاعات طی یک دهه اخیر، تغییرات شگرفی در عرصه ارتباطی ایجاد کرده است (قربانی سپهر و انصاری، ۱۳۹۷: ۲۴۵).

به هر روی، زیستن در میان جمع و تلاش برای برقراری ارتباط با دیگران، سبب پیدایش و ساخت انواع وسایل ارتباطی شد. لذا دهه ۱۹۷۰ میلادی زیست جهانی بشریت با یک انقلاب

فضای سایبر

واژه‌ی "فضای سایبر" اولین بار به وسیله‌ی ویلیام گیبسون در رمان معروف نیورمنسر در سال ۱۹۸۴ مطرح گردید. این نویسنده، فضایی دور و تاریک را در آینده توصیف کرد و آن را مخزنی عظیم برای داده‌ها و اطلاعات عنوان نمود که فعالیت‌های الکترونیکی در داخل آن انجام می‌گیرد (خبرنامه حقوق فناوری، ۱۳۸۲:۳). به عبارت دیگر فضای سایبر، محیطی است که در آن ارتباطات و داده‌ها از راهی خاص و کارهای (صدری و کروری، ۱۳۸۲:۳) فضای سایبر دارای تأثیرات اجتماعی انسانی در فضای مجازی است که در قالب مزایا و معایبی در جامعه، جلوه‌گر می‌شود. این نکته در فضای سایبر را یک طرف و خنثی دانست. این فضا متشکل از فرصت‌ها و مزایا و در مقابل آن، آسیب‌ها و تهدیدات متعددی می‌باشد که پیش روی کاربران، گروه‌ها، جامعه، حکومت و دولت‌ها است، در این زمینه می‌توان به شبکه‌های اجتماعی سایبری اشاره کرد که می‌توانند در نظم و امنیت کشور اختلال ایجاد کنند (انصاری و همکاران، ۱۳۹۷:۲۰۵). به دلیل این که شبکه‌های اجتماعی یکی از منابع قدرت نرم محسوب می‌شوند، الزام است تعریفی از مفهوم قدرت نرم ارائه شود. مفهوم قدرت نرم اولین بار به وسیله‌ی جوزف نای در سال ۱۹۹۹ بدین‌گونه تعریف شد که "قدرت نرم" توانایی

**قسمت دوم مقاله
در نسخه بعد**

همچنین، از نظر قرآن کریم، برای این که هر چیزی به درستی و به شکل مناسب استفاده شود باید نسبت به توانایی‌ها، امکانات و ظرفیت‌های آن، اطلاع‌رسانی دقیق و کاملی انجام شود. از این رو قرآن کریم در بیان هر حکمی می‌کوشد تا به آثار و فواید آن اشاره کند و موجب شود که شخص و یا جامعه به انگیزه دستیابی به این آثار و هدف گام بردارد (قربانی سپهر و انصاری، ۱۳۹۷:۲). در مجموع با نفوذ گسترده رسانه‌های جمعی به ویژه رسانه‌های اجتماعی، شبکه‌های اجتماعی مجازی و ابزارهای پیام‌رسان موبایلی، ابعاد مختلف فضای زندگی انسان را به طور عام و کنشگران سیاسی آن را به طور خاص هرچه بیش‌تر در محدوده و تحت تأثیر این پدیده‌های فناورانه نوظهور در عصر اطلاعات و جامعه اطلاعاتی قرار داده است. این گسترش فضای سایبر در دوران کنونی بخش جدایی‌ناپذیر زندگی انسان‌ها می‌باشد و در طول شبانه روز از محتوای اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و آموزشی آن استفاده می‌کنند. در زندگی انسان امروز و در پرتو نقش آفرینی گسترده رسانه‌های اجتماعی مبتنی بر وب، عرصه سیاست‌ورزی رسمی بیش از پیش، از نهان هزاران مکان‌های خصوصی به مکان‌های عمومی نقل مکان کرده و تمام افراد جامعه را درگیر خود، ساخته است (انصاری و همکاران، ۱۳۹۷:۱۸۹). به گونه‌ای که این درگیری، زمینه تغییرات فرهنگی شدیدی را در میان جوامع و ملت‌ها پدید آورد است که نمی‌توان این تغییرات و پیامدهای ناشی از آن را نادیده انگاشت. بر این مبنای پژوهش حاضر در صدد آن است تا به این مسئله مهم بپردازد که فضای سایبر و اینترنت، یک ناآشنایی در اختیار کاربران ایرانی چه پیامدها و تهدیدات فرهنگی می‌تواند اکنون و در یک دهه پیش روی ایجاد نماید.

اصل پارتو

هم نتیجه‌ای مشابه داشت و به این نکته پی برد که ۸۰٪ از تولیدات مختلف حاصل کار ۲۰٪ از شرکت‌های فعال هستند. نتایج این تحقیقات و مشاهدات پارتو او را به این قانون کلی رساند:

«تنها ۲۰٪ از فعالیت‌ها منجر به تولید ۸۰٪ از بازده و نتایج به دست آمده می‌شوند. این مسئله پایه و اساس قانون ۲۰/۸۰ است.»

به طور مثال:

۲۰٪ از فروشندگان ۸۰٪ از فروش کلی شرکت‌ها را به ارمغان می‌آورند؛ ۲۰٪ از مشتری‌ها ۸۰٪ از سود کلی شرکت‌ها را به دست می‌دهند؛ ۲۰٪ از رایج‌ترین اشکالات نرم‌افزاری مسبب ۸۰٪ مختل شدن کارایی (کروش یا هنگ کردن) نرم‌افزارها هستند؛ ۲۰٪ از بیماران ۸۰٪ هزینه‌های مرتبط با مراقبت‌های درمانی را پرداخت می‌کنند و ۵٪ از بیماران ۵۰٪ از کل هزینه‌ها را پرداخت می‌کنند.

با این تفاسیر اگر بخواهیم در حوزه‌ی درآمد زایی از صفحات مجازی این قانون را بررسی کنیم به این نتیجه می‌رسیم که از بین تمامی انواع صفحات مجازی تنها ۲۰ درصد از آنها، ۸۰ درصد درآمد را ایجاد می‌کنند و ۸۰ درصد بقیه تنها در ۲۰ درصد از درآمدزایی کاربرد دارند.

پس با شناسایی این ۲۰ درصد از صفحات مجازی و تمرکز روی آنها و انجام اصلاحات، قطعاً پیشرفت قابل توجهی در قسمت درآمد زایی خواهیم داشت. همچنین شناساندن این حوزه به بقیه افراد و تشویق به اشتغال زایی در این قسمت قطعاً تاثیر بسزایی دارد.

امروزه فضای مجازی بخش اعظمی از زندگی انسان‌ها را پوشش می‌دهد و تقریباً در تمامی حوزه‌های زندگی مورد استفاده قرار می‌گیرد. از این رو بخش مالی و درآمدزایی نیز مبحث مهمی برای تحقیق و بررسی است.

از اصل پارتو (اصل ۸۰-۲۰) برای بررسی این موضوع استفاده می‌کنیم.

ویلفردو فدریکو داماسو پارتو، نام فردی است که برای اولین بار نام این قانون را مطرح کرد؛ به همین خاطر از این قانون با نام اصل پارتو هم یاد می‌شود. او در سال ۱۸۴۸ در ایتالیا متولد شد.

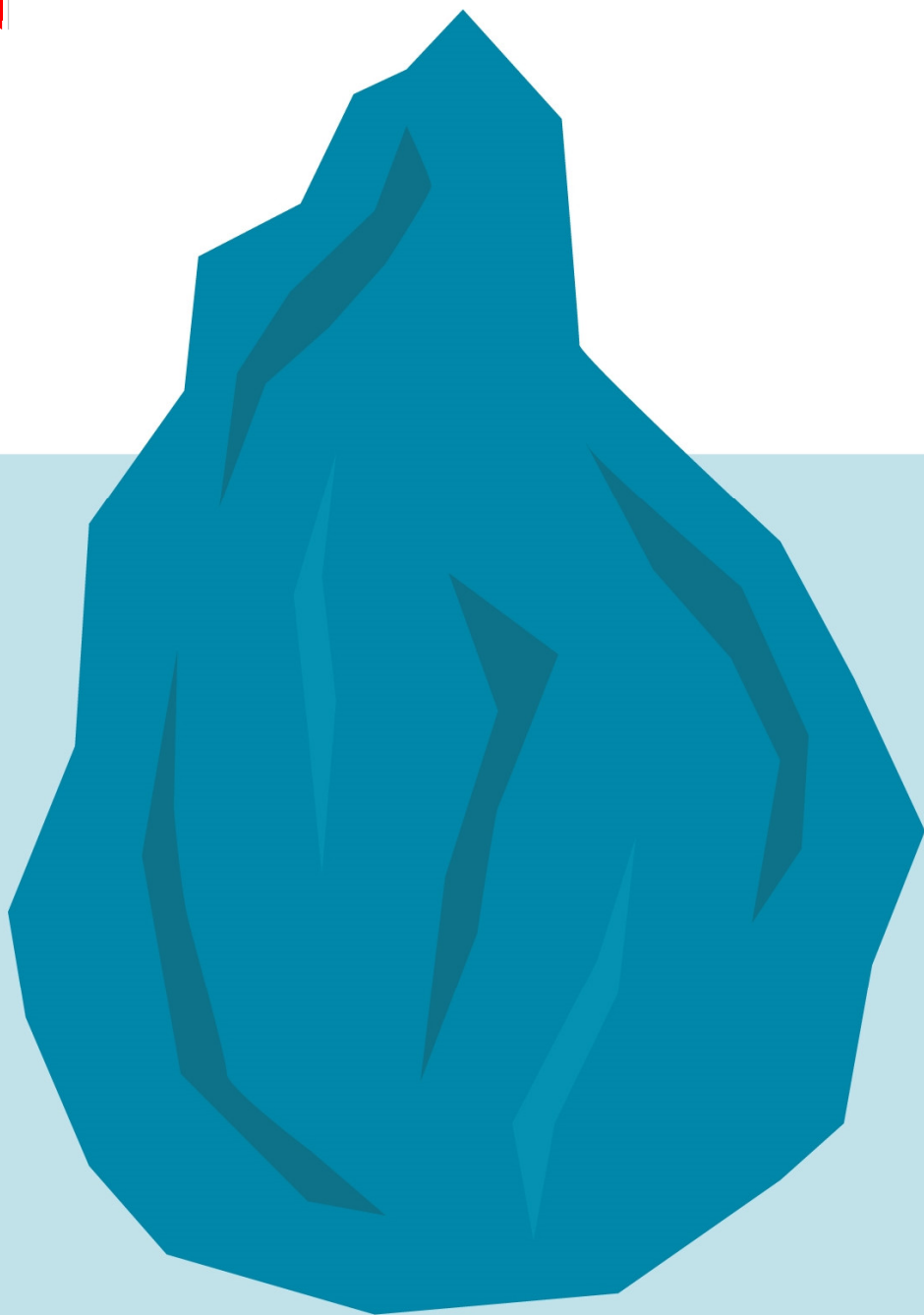
ویلفردو بعدها به اقتصاددان و فیلسوفی مطرح در زمانه خود تبدیل شد. او روزی در حال قدم زدن در باغچه‌اش به نکته‌ای پی برد که توجهش را جلب کرد:

در واقع به این نتیجه رسید که ۸۰٪ از نخودفرنگی‌های سالم باغچه‌اش از ۲۰٪ بذرهایی که کاشته بود، حاصل شده‌اند. افراد بسیاری این داستان را نقل می‌کنند و بر این باورند که این مشاهده پارتو اولین جرعه برای شکل‌گیری ایده قانون ۲۰/۸۰ بود. فارغ از اینکه این داستان حقیقت داشته باشد یا نه، ذهن او درگیر مفهوم توزیع نابرابر شده بود و تحقیقات خود را در این باره ادامه داد.

پارتو چگونگی توزیع ثروت در ایتالیا را مد نظر قرار داد و به این نکته پی برد که ۸۰٪ زمین‌های کشور متعلق به ۲۰٪ از جمعیت آن است. تحقیقات او در زمینه صنایع مختلف

20%
CAUSES

80%
EFFECTS

رسانه

اینستاگرام

نسخه‌ی پست مدرن تکنولوژی

مجتبه اسلمه

اگر بخواهیم ریشه مشکلات امروزمان را صرفاً در تمایل مردم به غرب‌گرایی و نظام سرمایه‌داری خلاصه کنیم، شاید چندان کافی نباشد و مشکل‌مان را حل نمی‌کند. در شناخت یک مساله فقط شناخت ریشه‌ی آن نیاز نیست، بلکه باید دید منشا آن (که اینجا سرمایه‌داری منظورمان است) از چه راه‌هایی نفوذ پیدا کرده و با شناخت این کانال‌های نفوذ است که می‌توان به ریشه اصلی دسترسی پیدا کرد.

شبکه‌های اجتماعی مثل اینستاگرام در دعوت به زندگی پر زرق و برق و نسخه‌ی پست مدرن سانتی مانتالیسم، سنگ تمام گذاشته‌اند. اغلب انسان‌هایی که وارد این تکنولوژی پست مدرن می‌شوند، سعی دارند از خود تصویری به مخاطب نشان دهند که مرفه بنظر برسد، چرا که نمی‌خواهند شخصی که ویدیوها و عکس‌های شان را می‌بیند، فکر کند که زندگی خوبی ندارند و چیزی از بقیه کم دارند.

برنامه‌های اجتماعی مثل اینستاگرام این مسئله را با خود به همراه دارند و مخاطبان خود را به سمت این سبک زندگی سوق می‌دهند. اما طنز قضیه اینجاست که زندگی تجملاتی بعد از مدتی واقعیت خودش را از دست می‌دهد و انسان‌ها با تحریف واقعیت خود را مرفه و دارا معرفی می‌کنند.

پس مصرف‌گرایی این بار به صورت دیگری بین مردم رواج پیدا کرده؛ افرادی که حتی در طبقه متوسط هم نیستند، تلاش می‌کنند تا خود را سطح بالا نشان دهند و اینجاست که واقعیت در این برنامه پست‌مدرن کاملاً دستخوش تغییر می‌شود. فرد سعی می‌کند تا با این عکس‌ها و ویدیوها برای خودش هویت جدیدی را بسازد و انسان‌ها هم با همان شناختی که از او در این فضا بدست می‌آورند، با او برخورد می‌کنند. دستکم نحوه‌ی کسانی که به او دسترسی حضوری ندارند و فقط از طریق شبکه‌های اجتماعی با او ارتباط دارند و از پست و استوری‌هایی که می‌گذارد، او را می‌شناسند.

در دنیای امروز که سرمایه‌داری انسان‌ها را تحت تسلط خود گرفته نه فقط به وسیله دسترسی به اطلاعات محرمانه‌ی آنان بلکه به صورت کاملاً تلویحی، آن‌ها را به زندگی تجملاتی دعوت می‌کند که به طرز ناخودآگاهی مصرف‌گرایی را هم با خودش در پی دارد.

نویسنده انقلابی فرانسوی گی دبور اظهار می‌دارد که: «همه آنچه در زندگی تجربه شده بود به بازنمایی صرف بدل شده و نتیجه این است که نمایش، مظهر الگوی حاکم زندگی اجتماعی همان که ناواقعیت واقعی جامعه می‌شود».

این جمله‌ی گی دبور در همان راستای بحث ماست، برنامه‌های پست‌مدرنی مانند اینستاگرام به بازنمایی صرف تبدیل شده‌اند و این گونه نمایش دادن‌های زندگی، باعث از بین رفتن واقعیت می‌شود.

این که اینستاگرام را یک تکنولوژی پست‌مدرن معرفی کنیم، شاید کافی نباشد، بلکه این تولید محتوایی هم که صورت می‌گیرد باید در همین حوزه دانست. ناگفته نماند که منظور از پست مدرنیسم در اینجا مکتبی است که در اختیار سرمایه‌داری قرار دارد و به عنوان منطق فرهنگی سرمایه‌داری متاخر عمل می‌کند.

همانطور که گفتیم، کاربران در این برنامه سعی می‌کنند تصویری را از خودشان به نمایش بگذارند که اساساً چندان با واقعیت سازگاری ندارد و در رویاهایشان است. آنچه اینجا مهم جلوه می‌کند، استفاده از لفظ خود است، خودی که اصالت ندارد و تلاش می‌کند خودش را با مدگرایی، مصرف‌گرایی و نمادهایی که دائماً در حال تغییر هستند، به دیگران معرفی کند.

Instagram

بودریار در کتاب شبیه‌سازی‌ها معتقد است که حضور فراگیر بازنمایی رسانه‌ای ماهیت واژه "خود" را دگرگون کرده است. او سه نظام که از زمان رنسانس به وجود آمده را تشریح می‌کند و نظام سوم را این چنین معرفی می‌کند: "شبیه‌سازی طرح غالب در مرحله فعلی است

در اینجا خود شخص تبدیل به عکسی می‌شود که ما در صفحات اجتماعی می‌بینیم. این سوژه‌ی پاره پاره شده توسط مصرف‌گرایی که دائماً در حال تغییر است و برایش همه چیز از جمله واژه "خود" تبدیل به نمایش و بازنمود می‌شود، دیگر اصالتی ندارد.

که تحت کنترل رمزگان است". مالپاس با استفاده از این ایده بودریار درباره‌ی این نظام سوم می‌گوید: "در نظام سوم که بودریار آن را به پست مدرن نسبت می‌دهد، با تبدیل تصاویر و اشیا به اجزایی مقرر در نظامی ساختاری که در آن همه ارزش‌ها تماما برابر و قابل معاوضه هستند، موضوع اصالت و واقعیت کلا از میدان به در می‌شود؛ ما در رمزگان بی‌نهایتی هستیم که کلید آن نزد هیچکس نیست."

استفاده بودریار از اصطلاح "فزون واقعیت" و تشریح آن می‌تواند راهگشای بحث ما باشد؛ مالپاس در ادامه توضیحات خود در پی واژه‌ای که بودریار از آن استفاده می‌کند، یعنی "فزون واقعیت" می‌افزاید: ذهنیت و جامعه معاصر تولیدکننده شبیه‌سازی‌ها نیستند بلکه خود محصول آن‌ها هستند.

در نظام شبیه‌سازی، معنی متلاشی می‌شود و ما از واقعیت به فزون واقعیت می‌رویم. فزون واقعیت به معنی ناواقعیت نیست، بلکه مشخصه فرهنگی است که در آن ساخته‌های خیالی رسانه‌ها، سینما و فناوری‌های رایانه‌ای برای ما

واقعی‌تر جلوه می‌کنند و به نحوی بنیادی‌تری از واقعیت‌های پیش از این غالب طبیعت یا زندگی معنوی، با تجربه‌ها و امیال شخصی ما تعامل دارند^۱. (مالپاس، سایمون (۱۳۹۵).

استفاده نکردن از این نوع برنامه‌ها کار مشکلی است، چون به خوبی اصحاب رسانه‌های این چینی تحت کمپانی‌های سرمایه‌داری توانسته‌اند ما را معتاد کنند و نیز بعضی از کارهای ضروری‌مان هم با استفاده از این نوع برنامه‌ها برآورده می‌شود.

اگر بخواهیم راه حلی فعلا نه برای همیشه ارائه دهیم، به نظر می‌آید با بالا بردن سواد رسانه‌ای می‌توان تا حدودی از بلایای این چینی دور ماند.

پی‌نوشت: ۱- نقل قول‌هایی که از عبارت‌گی دبور شروع شد تا اینجا، از همین کتاب مالپاس بود.

رسانہ

راہِ ارتباطے با ماحہت ہمکاری بانشریہ

@KHU_KANUN_MAJAZI

